

Kalensko

ÚVODEM

Vážení občané,

zpravodaj Kalensko, který si teď právě začínáte číst, má na obálce číslo 3 a to znamená, že rok 2020 spěje ke svému konci. Tento rok byl rokem přechodným a říká se, že taková léta se často vymykají z normálu a stávají se během nich katastrofy a podivné události.

Ano, toto rčení se letos opravdu vrchovatou měrou naplnilo. Pandemie koronaviru už od jara těžce zkouší a zabíjí lidi na celém světě. Nemoc se dotkla i našich obyvatel a mnohý z vás ji prodělal, nebo alespoň musel na testy a do karantény. Omezení, která pandemii provázejí, se velmi negativně dotýkají života každého z nás. Doufám, že se už brzy začne proti této nemoci účinně očkovat, epidemie skončí a za pár let si na ni nikdo ani nevzpomene.

Prosinec je pro každou obec časem, ve kterém bilancuje končící rok a zároveň se chystá rozpočet a dělají se plány na další období. Letošek se nesl ve znamení finančně náročných staveb, z nichž některé budou dokončeny až v příštím roce. Ve Slemeně již od léta probíhá komplexní přestavba bývalé hasičárny č. p. 8. Během zimy by zde měly být dokončeny všechny práce vnitřní a v příštím roce přijde na řadu střecha, zateplení, fasáda a domovní čistírna odpadních vod. V Kalné byla na začátku listopadu dokončena stavba čistírny odpadních vod a splaškové kanalizace pro budovy obecního úřadu, školy, školky a sokolovny. Jsme rádi, že tato stavba přispěla k čistotě vody v potoce Olešnice. Další stavbou, která byla zahájena s podzimem a bude dokončena až na jaře příštího roku, je nový kiosk na koupališti. Výrazná změna je vidět též při pohledu na náš kostel. Byla dokončena II. etapa oprav na fasádě a kostel teď doslova svítí novotou. Peníze na opravu fasády kostela se

shánějí obtížně, ale všichni musíme věřit, že se poslední dvě etapy fasády podaří dokončit v plánovaných termínech.

Zastupitelstvo obce se zabývá přípravou rozpočtu a plánováním investic na příští rok. Bohužel díky vládním daňovým balíčkům a předpokládanému zrušení superhrubé mzdy musíme počítat s nižšími daňovými příjmy. Přestože rozpočet v tuto chvíli není schválený, dovoluji si zde některé záměry zmínit. Prioritu mají pochopitelně rozestavěné stavby – rekonstrukce bývalé hasičárny ve Slemeně a kiosk na koupališti. Pokračovat budou i opravy na fasádě kostela. Prioritou zastupitelstva obce je též příprava nové lokality pro stavbu rodinných domů, dokončení změny územního plánu, projektování chodníků vedle silnice 1/16 a záměr na odkanalizování centra obce. O všem vás budeme pravidelně informovat prostřednictvím občasníku a webové stránky obce.

Vážení a milí spoluobčané, je advent a na našem vánočním stromě svítí barevná světýlka. Chybělo nám zpívání koled se skupinou Navahutě, chybí nám koncerty v kostele i vánoční trhy, ale přesto je Štědrý den za dveřmi. Užijte si přicházející svátky co nejlépe, možná o trochu klidněji a jenom s nejbližší rodinou, ale o to více s láskou. Přeji Vám jménem svým, jménem zastupitelů i jménem zaměstnanců obce krásné svátky plné klidu a rodinné pohody. Nový rok přivítejte vesele a buďte stále zdraví, šťastní a spokojení doma, v zaměstnání i ve školách.

(Jaroslava Vanclová, starostka)

Výstavba nového kiosku na koupališti

Již několik let se mluvilo o tom, že obecní kiosek na koupališti (u potoka) nevyhovuje současným hygienickým standardům a stavba ze sedmdesátých let je již dožitá. Jelikož rekonstrukce by nezměnila dispoziční uspořádání, rozhodlo zastupitelstvo o zbourání kiosku a výstavbě nového.

Původní kiosek v cele své kráse.

Nový kiosek již zapadne svým vzhledem do zpracované koncepce areálu, kterou nám zpracovala pražská dynamická firma REAKTOR. Jestliže v sedmdesátých letech nikoho moc vlastnické poměry netrápily, v dnešní době je to jiné, zjistilo se, že stávající kiosek leží na pozemku Povodí Labe a bylo poměrně časově náročné tento pozemek vykoupit, neboť se do toho přidaly i vlastnické podíly církve. Výběrové řízení na stavbu nového kiosku vyhrála firma STAVANT CZ pana Antoše z Hostinného. V rámci úspory finančních prostředků jsme si provedli „odstrojení“ kiosku svépomocí, respektive s pomocí našich hasičů, kteří kiosek koncem září dokonale rozebrali, takže z něj zbyla jen zděná část. Pryč šla tedy střecha, terasa, dlažba, stropy, vnitřní vybavení a rovněž byl pokácen vzrostlý smrk, který by výstavbě nového kiosku bránil. Hasičům patří za jejich ochotu a nasazení velké poděkování.

Starý kiosek po zásahu hasičů.

Hrubá stavba nového kiosku v autokempu.

Začátkem října firma STAVANT nastoupila, nejprve dokončila celkovou demolici stavby a ihned poté se pustila do stavby kiosku nového. Počasí příliš nepřálo, velké problémy byly zejména při zemních pracích a při dovozu materiálu, nejedno auto v rozbahněné louce zapadlo a na jaře nás čeká s opravou trávníku hodně práce. Stavba ale rostla jako z vody, v současné době je stav takový, že nový kiosek je hotový až po věnec a hned jak tomu na jaře dovolí klimatické podmínky, bude se pokračovat. Od Mikuláše je kiosek zazimován, provizorně zastřešen, aby do něho nechumelilo a netekla voda. První akcí na jaře musí být střecha včetně zakrytí terasy, poté se budou zdít příčky, tahat voda, elektrika, osazovat okna, dělat fasáda a další vnitřní i venkovní práce. Celá stavba musí být hotová do 30. května, aby od poloviny června mohla sloužit návštěvníkům autokempu.

Zbouraný kiosek pod silnicí.

Byť zejména z finančních důvodů jsme některé materiály při výstavbě nahradili jinými. Na celkový vzhled a funkčnost to nebude mít žádný vliv, navíc praxe ukázala, že některé architektonické detaily jsou sice moc hezky vypadající, ale z hlediska třeba statiky realitě na hony vzdáleny.

Ke kiosku bude ještě zhotovena nová přístupová komunikace včetně točny, což je požadavek hasičů, kteří by jinak nedali souhlas ke kolaudaci. Komfort nového kiosku bude úplně o něčem jiném, jednak pro obsluhu, jednak pro zákazníky. Věříme, že se nám povede ve výběrovém řízení vybrat i dobrého nájemce, který bude své služby nabízet na vysoké úrovni. Současně s výstavbou nového kiosku byl odstraněn i kiossek pod silnicí se všemi ne příliš oku lahodícími přístřešky. Tam nyní vznikne volné prostranství pro odpočinek. V budoucnu by se mělo na stavbu kiosku navázat a ve stejném duchu postavit nové sprchy, záchody a převlékárny. Zapomenout nesmíme ani na samotný bazén, ten by se měl stát nyní prioritou.

Přestavba bývalé hasičárny ve Slemeně

Velká investiční akce obce probíhá ve Slemeně, kde se od léta rekonstruuje budova bývalé hasičárny.

Rekonstruovaná budova bývalé hasičárny ve Slemeně.

Tam vznikne nejen zázemí pro společenský život občanů (velká společenská místnost, sociální zařízení a kuchyňka), ale i tři nové byty o velikosti 3+1, 2+1 a 1+KK. V přízemí navíc zůstane zachován prostor pro účely obce, v bývalé levé garáži se bude moci skladovat a parkovat obecní majetek. Na stavbě pracuje každý den šest pracovníků a na provedených pracích je to vidět. Vnitřky jsou v podstatě až vyjma na sádkartonové stropy, obklady, dlažby, osazení zařizovacích předmětů a výmaly hotové. Nyní je stavba zazimována a pokračovat se bude ihned po novém roce. Výhodou této stavby je, že se nechá dělat i za velmi nepříznivých klimatických podmínek. V příštím roce by měla být rekonstrukce ukončena, zraje roku přijdou na řadu vnitřní dodělávky a ihned poté nová střecha a fasáda.

Budoucí společenská místnost v bývalé hasičárně ve Slemeně.

Díky všímavému občanovi dojde k obnově Farské cesty

Jednoho nedělního rána si vychutnávám kávu a najednou zazvoní telefon, říká mi, kdo co chce v neděli takhle po ránu. „Tady Matucha, můžete mi říct, co to je zase za bordel“?

Samozřejmě jsem nevěděl, která bije, nechal jsem tedy pana Matuchu povídat a dozvěděl se několik věcí. Ptal se mě, jak je možné, že podél hlavní silnice I/16 vysazují v místech, kde má vyústit obchvat Čistý, osm lip, jednu v hodnotě kolem pěti tisíc korun. Na to jsem mu nedovedl odpovědět, řekl jsem mu, že to prověřím. Současně si pan Matucha při svých procházkách všiml i propustku v lípách, který nemá ŘSD nikde evidovaný a narazilo by na něj až při plánované rekonstrukci hlavní silnice, která by měla koncem roku 2021 začít (úsek Vestřev-Čista u Horek).

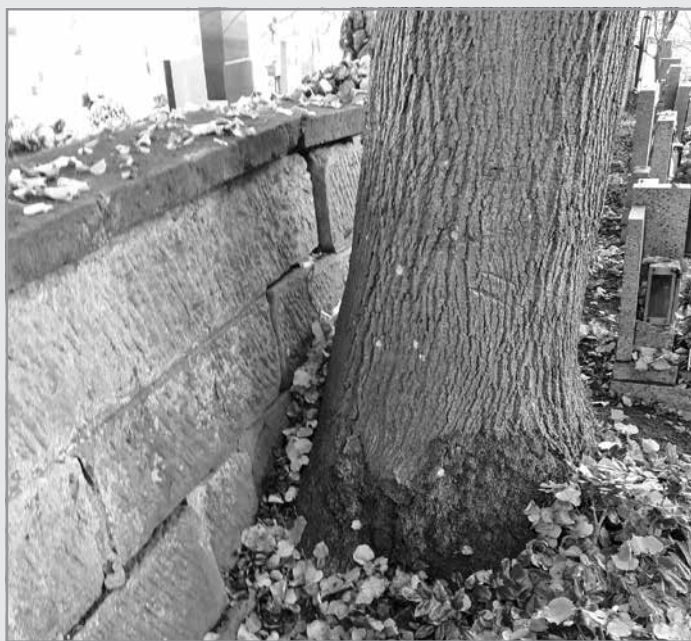
Přesazené lípy na Farské cestě.

Vše jsem tedy hned v pondělí prověřil na ŘSD a ti se nestačili divit, samozřejmě o vysazených lípách nevěděli, neboť spoluprá-

ce mezi Královéhradeckým a Libereckým ŘSD příliš nefunguje. V úterý mi volal zástupce firmy, která lípy sázela, jestli bychom nenašli v obci vhodné místo, kam by mohli osm cca třímetrových lip přesadit. Po diskuzi na obci a souhlasu vlastníka jsme nakonec určili místo podél Farské cesty, od lavičky směrem k autokempu, po pravé straně, lípy budou vysazeny ve vzdálenosti deset metrů od sebe a dva a půl metru od kraje cesty. Firma má za povinnost se o stromy pět let starat a nás to nebude stát ani korunu, což je velká výhoda. V budoucnu bychom na výsadbu rádi navázali a nové stromořadí dotáhli až k lesu, jedná se o lokalitu, kde se výstavba neplánuje a naopak se jedná o zónu rekreační a klidovou. Panu Matuchovi tak patří za jeho všímavost velké poděkování, nejen ode mne, ale stejně tak od zástupců ŘSD, pokud by se na propustek narazilo až při rekonstrukci silnice, byl by to velký malér.

Co s lípou na hřbitově v urnovém háji?

Problematická lípa na hřbitově v urnovém háji.

Va Farské cestě nám osm lip přibýlo, co ale bude s lípou v urnovém háji není jasné. Lípa svou velikostí rozvaluje zeď a ohrožuje i okolní hroby, což může být v budoucnu nebezpečné. Do pěti let se musí rozhodnout, co s ní, Památkáři trvají na zachování zdi a přiklání se k odstranění lípy, pozvaný dendrolog naopak označil strom za zdravý a velmi krásný a jeho případné pokácení výrazně nedoporučuje a přiklání se k odstranění zdi a okolních hrobů. Takže babo rad'. Technická komise celou situaci posoudila a zastupitele se stavem seznámí a ti musí rozhodnout, pokud by se měla lípa pokácet (a s ní i několik přerostlých klečů), tak co nejdříve. K tomu by došlo v zimních měsících pravděpodobně prostřednictvím našich šikovných hasičů. Následovat by měla náhradní výsadba, nejen v urnovém háji, ale i na břehu pod hřbitovní zdí. Pokud by lípa zůstala, nutně se musí udělat něco se zdí. Není to vůbec jednoduchá a jednoznačné rozhodnutí!

Most u mlýna je hotový, bude bezpečný?

V současné době se dokončují poslední práce na rekonstrukci mostu u bývalého Hruškova mlýna na silnici I/16, kde je již spuštěn plný obousměrný provoz a ten ukazuje, jak moc to budou mít chodci těžké, jak hodně chybí podél této frekventované silnice chodník.

Největším nebezpečím jsou nejen dle mého názoru naprosto nesmyslně osazená svodidla, která lemují silnici, byť příkop vedle není nikterak hluboký, někde téměř žádný, takže z tohoto pohledu zcela zbytečná. Nejhorší je stav hned za mostem po levé straně při chůzi na Dolní Kalnou, kde je sice chodník, jenže se po něm nedá jít, neboť není možnost se hned za mostem vrátit na silnici, jsou tam svodidla. A naopak, tam kde je několikametrový prudký sráz, svodidla nejsou. Pokud kolem chodce projíždí kamion, nemá kam uskočit a věřte, že taková tlaková vlna projíždějícího nákladáku má velkou sílu. Bylo praxí, že v intravilánech se svodidla dávala jen v nezbytně nutných případech, právě kvůli zvýšenému pohybu chodců.

Opravený most u bývalého Hruškova mlýna.

Vím, že když se před několika lety rekonstruovalo autobusové prostranství a cca dvousetmetrový úsek od něho na křižovatku u Špetlů, tak spousta občanů poukazovala na to, že když se tam dal po obou stranách obrubník, že se silnice zúžila, že je to nebezpečné pro chodce. Je to pravda, když to ale zlehčím, tak dvanácticentimetrový obrubník se dá překročit, šedesáticentimetrová svodidla však nikoliv.

Ted' trochu odbočím, ale ve zlehčeném duchu budu pokračovat, volal jsem na SÚS do Vrchlabí, jestli by nemohli osadit svodidla do Ciple, kde pod jednou z ostrých zatáček došlo k vykácení lesa a pokud by tam nyní někdo ze silnice vyjel (což se třeba při kluzké vozovce může stát i sebezpomaleji jedoucímu řidiči), tak padá do patnáctimetrového srázu a zastaví se až v potůčku. SÚS si toho je vědoma a do zatáčky umístí reflexní šipky, aby řidič viděl, kam má jet.

Tomáš Navrátil, místostarosta

TÉMA: TŘÍDĚNÍ ODPADU

Odpady, odpady a zase odpady ...

Hlavním tématem novely zákona o odpadech je doba, kdy skončí skládky. Novela zákona o odpadech prošla před pár dny parlamentem, podle názorů odborníků je však příliš obecná a chybí v ní prováděcí vyhlášky.

Schválená novela zákona o odpadech představuje velkou nejistotu pro obce. Zákon bude platný už od 1. ledna 2021. Mnoho věcí však řeší pouze v obecné rovině a detaily mají být ujasněny v prováděcích vyhláškách, které však dosud neexistují.

Zásadní změnou je výpočet zákonného poplatku za ukládání odpadu na skládku, takzvaný skládkovací poplatek. Výše skládkovacího poplatku se bude postupně navyšovat od roku 2021 až do roku 2030 z 800,- Kč až na 1 850,- Kč. Cílem je snížit množství komunálního odpadu, který končí na skládkách a vytrídít všechno, co se dá ještě jakkoliv využít.

Pro rok 2021 je stanovena sazba za ukládání komunálního odpadu na skládku 800,- Kč za tunu. Obce budou mít možnost požádat o slevu a na základě této slevy potom zaplatí pouze 500,- Kč za tunu, ale bude to platit pouze do dosažení hranice 200 kg skládkovaného odpadu na 1 občana. Po překročení tohoto limitu budou obce platit zákonem stanovenou výši poplatku 800,- Kč. V dalších letech bude klesat „dotované“ množství odpadu a naopak stoupat cena za jeho ukládání na skládky. Tímto způsobem chce

stát vyvinout tlak na obce, aby jejich občané co nejvíce třídili a snižovali množství odpadu, který končí v běžných popelnicích.

Zákon o odpadech stanovuje neodvolatelné cíle pro recyklaci komunálních odpadů, pro omezení skládkování využitelných komunálních odpadů, pro třídění odpadů na úrovni obcí a upravuje také nastavené ekonomické nástroje v odpadovém hospodářství. V navržené legislativě je termín pro možnost skládkování využitelných odpadů prodloužen z původního předpokladu konce roku 2025 až do roku 2030.

Je třeba si uvědomit, že skládkování je ten nejhorší způsob nakládání s odpadem, ale přesto je u nás zatím pořád nejlevnější. V zákoně se navrhuje pokračovat ve zvyšování poplatků za skládkování pro obce. Tím se jeho cena postupně přiblíží ceně za energetické využití komunálního odpadu ve spalovnách a začne být výhodné využívat vytríděné složky. Naše civilizace produkuje miliony tun odpadu, který končí na skládkách. Jak s ním naložit? Řešením by mohla být kombinace recyklace a ekologických spaloven. Výborné zkušenosti s tímto způsobem likvidace odpadů mají například v Dánsku. Zatímco v Česku se skládkuje více než dvě pětiny komunálního odpadu, v Dánsku jde o pouhé jedno procento a v podstatě všechny komunální odpad se tam spaluje.

V Kodani loni otevřeli spalovnu, která dokáže zásobit až 150 tisíc domácností teplem. Mnohem lepší bilanci než my mají také další evropské země včetně sousedních států. Ve velkém spoléhají na ekologické spalování při řešení odpadové otázky také Němci či Francouzi. Bohužel v Česku se mnozí staví ke spalovnám velmi odtažitě, ale jde o zastaralý názor a neznalost. Dnešní spalovny jsou vybaveny tak účinnými filtry, že z nich mnohdy vychází čistší vzduch, než je ten okolní. Vybudováním ekologických spaloven a energetickým využitím odpadů by mohlo zároveň dojít k odstavení některých uhelných elektráren, což by bylo jistě přínosem pro životní prostředí.

(zdroj: www.inodpady.cz)

Co přinese změna zákona o odpadech občanům a obci

První věcí, kterou jsme v souvislosti s novým zákonem už v obci museli začít řešit, je přesnější evidence odpadových nádob a rozlišení, zda odpad pochází z domácností, nebo od podnikatelů.

Veškeré popelnice, které bude Transport Trutnov z naší obce vyvážet, musí být nejpozději do 1. května 2021 označeny svozovou známkou s originálním čárovým kódem, který bude přidělen pro jednotlivá čísla popisná. V roce 2021 bychom neměli na skládku odvézt víc než 200 kg komunálního odpadu na 1 trvale žijícího občana. Podle naší evidence však víme, že váha odpadu (počítá se do něho i objemný odpad), který se z Dolní Kalné a ze Slemena vyveze na skládku, rozhodně přesahuje stanovený limit 200 kg na obyvatele a prozatím se každý rok o něco zvyšuje. Děje se tak navzdory třídění plastů, skla, papíru, textilu, kovů, olejů i mnoha tun svezných bioodpadů. Ale jak to máme udělat, aby komunálního odpadu bylo méně? Po každém nákupu musíme vyhodit do koše spoustu obalů, které se nedají třídit. Například u mléčných výrobků je oblíbená kombinace plastového kelímku s papírovým přebalem, salám nebo sýr nám prodavačky zabalí do papíru s plastovou folií a tak dále. A co levné oblečení a boty, které nevydrží často ani jednu sezónu a musíme je vyhodit, nebo nábytek, elektronika a jiné výrobky, které vydrží sotva po dobu záruky. Množství různého odpadu navyšují i obaly pocházející ze zboží zakoupeného na internetu. Opravy už nejsou moderní, a pokud něco opravit chceme, tak často uslyšíme: „to bude drahé, vyhodte to a kupte si nový výrobek“.

Zdá se logické začít snižovat objem odpadu na začátku řetězce, tam, kde budoucí odpad vzniká, tedy u výrobců. Bohužel tak tomu zatím není a musíme začít každý sám u sebe. Co nejvíce třídit a snažit se na budoucí odpad myslet při každém nákupu. Pokud se to rychle nenaučíme, zaplatíme za svozy popelnic mnohem více než dnes. Nový zákon o odpadech totiž ve své podstatě vůbec neřeší snižování

množství odpadů, ani jejich lepší recyklovatelnost a další využití, ale jde v něm jenom o snížení objemu toho, co skončí na skládkách.

Nejlepší je odpad, který vůbec nevznikne a není třeba přemýšlet o jeho likvidaci.

Pokud se budeme všichni řídit touto větou a budeme se snažit svůj odpad minimalizovat, poctivě třídit a do popelnic házet opravdu jen to nezbytné, tak se nám jistě povede množství komunálního odpadu, který skončí na skládce výrazně snížit.

Dnes je cena za uložení 1 tuny směsného komunálního odpadu na skládku 1 400,- Kč, z toho si 900,- Kč nechá skládka na svůj provoz a 500,- Kč je odváděno státu jako tak zvaný skládkovací poplatek (daň z odpadu). Tento skládkovací poplatek bude v roce 2021 navýšen na 800,- Kč a v dalších letech se bude poměrně rychle zvyšovat, až dosáhne v roce 2030 ceny 1 850,- Kč za 1 tunu odpadu. Pokud však občané budou umět váhu komunálního odpadu snižovat a držet krok se zákonem, dostane obec slevu, zaplatí za skládkování výrazně méně, a tudíž nebude muset zdražovat poplatky. Jak to bude v praxi fungovat, prozatím nevíme. Problematikou odpadů se musí zastupitelstvo obce intenzivně zabývat. Zvažujeme omezit četnost svozů a vyvážet popelnice pouze jednou za dva týdny. Máme zájem občanům umožnit ještě více třídit bioodpad, protože každý nemá možnost kompostovat a takřka nikdo nenosí bio z kuchyně do velkého kontejneru. Definitivní rozhodnutí však prozatím nepadlo a bude na programu dalších jednání zastupitelů. Občané budou o veškerých krocích včas informováni.

Povinné označení popelnic svozovou známkou

Změna zákona o odpadech a hrozící růst cen za ukládání komunálního odpadu na skládky nutí svozové firmy ke zpřesnění evidence objemu komunálního odpadu sváženého z jednotlivých obcí.

Svozořá firma Transport Trutnov z tohoto důvodu zavádí nový systém, jehož součástí bude označení všech odpadových nádob tak zvanou chytrou svozovou známkou, která bude obsahovat informace pro přesnější evidenci komunálního odpadu.

Chytrá svozová známka je samolepka o rozměrech 100 × 120 mm vyrobená z laminované fólie, je voděodolná, světlo stála, odolá teplotám od - 40°C do + 150°C a má dlouhou životnost. Pro každé číslo popisné v obci bude vydána svozová známka (případně více známek), jenž bude mít jedinečný čárový kód. Díky známkám dojde též k rozlišení původců komunálního odpadu, domácností od podnikatelských subjektů.

<h1 style="text-align: center;">TRANSPORT Trutnov</h1> <p style="text-align: center;">Marius Pedersen Group</p> 		
Zákazník Obec Dolní Kalná		
Název stanoviště Obec Dolní Kalná		
Adresa stanoviště Obec Klanáz 178, Dolní Kalná		
ID: 1111111111 *ID = číslo smyčky Typ nádoby: 1100L - černá MPG/ZAKAZNIKA *Pronájem ANOVNE		
Typ svozu: 1x7 *četnost svozu Typ provozu: *sezóna (0107-3108) Občan		
Směsný komunální odpad <small>*název odpadu</small> 200 301 <small>*číslo odpadu</small>		O
TRANSPORT Trutnov s.r.o. Tel.: 493 64 6111 email: transport@mariuspedsersen.cz		
SVOZ 1X ZA TÝDEN		

přinášejí na obecní úřad finanční dary na pomoc s opravou fasády kostela. Tyto peníze pomohou spolufinancovat opravu fasády na kostele. Obec jejich použití kontroluje a s farností spolupracuje. Děkujeme všem, kteří přispívají.

PRO ZÚČTOVACÍ OBDOBÍ ROKU 2021 BYLA SCHVÁLENA ÚPRAVA CEN ZA PITNOU VODU:

- pevná složka ceny bude činit bez DPH 181,82 Kč, to je vč. 10% DPH 200,- Kč za 1 rok.
- pohyblivá složka ceny bude činit bez DPH 20,91 Kč, to je vč. 10% DPH 23,- Kč za 1 m³ spotřebované pitné vody. Nová cena za pitnou vodu je platná od data posledního odečtu vodoměrů v říjnu 2020.
- Rozhodnuto dále bylo, že stejně jako v předešlých letech, nebude v roce 2021 obec do ceny vodného počítat odpisy investičního majetku a nebude účtovat občanům stočné. Za stočné nebude obec v roce 2021 požadovat úhradu ani od vlastníků nemovitostí, které jsou připojeny na novou kanalizaci a čistírnu odpadních vod vybudovanou v rámci akce „Dolní Kalná – ČOV u č.p. 7, 153 a 178“. Náklady spojené s provozem kanalizací a nové čistírny odpadních vod bude obec pokrývat z vlastních rozpočtových prostředků.

■ Starostka informovala o průběhu a výsledku výběrového řízení na dodavatele stavby kiosku u koupaliště v Dolní Kalné. Na základě doporučení výběrové komise stavbu provede firma STAVANT CZ s.r.o, Hostinné, která předložila nejnižší nabídkovou cenu 2 474 890,- Kč bez DPH 21%. Nový kiosek bude dokončen před zahájením letní sezóny roku 2021.

■ Příští zasedání zastupitelstva se bude konat již v polovině prosince a jeho hlavním tématem bude schválení rozpočtu obce na rok 2021 a dopady nových zákonů, které se týkají nakládání s odpady.

Změna územního plánu č. 1

Návrh změny územního plánu obce Dolní Kalná č. 1 je připraven k projednání dotčenými orgány. Veřejnost má možnost nahlédnout do dokumentace na obecním úřadě v Dolní Kalné a v elektronické podobě je zveřejněna na webu města Vrchlabí www.muvrchlabi.cz, v sekci „Odbor rozvoje města a územního plánování“, pod odkazem „Územní plány obcí“.

Nový program pro vyúčtování vodného

V letošním roce přecházel náš obecní úřad na nový účetní systém pro vyúčtování vodného. Tuto změnu provázela celá řada technických problémů a dlouho jsme čekali na zprovoznění. Nakonec se implementace nového software do stávajícího účetního programu obce podařila, ale nebylo to zcela bez chyb. Na fakturách chybí termín splatnosti a informace o způsobu platby. Omlouváme se občanům za tuto chybu a informujeme, že splatnost vyúčtování za vodu je do 31. ledna 2021 a platbu lze provést bankovním převodem i v hotovosti na OÚ. Věříme, že příští rok již bude všechno v pořádku.

(OÚ)

Letos v září oslavil parták našeho technického pracovníka Standy Zapadla, autičko BONETTI, paté narozeniny, v obci se snad nenajde občan, který by jeho služby, zejména prostřednictvím odvozu bioodpadu, nevyužil. Narozeninový dort mu velmi ochotně připravila paní Zdenička Kracíková.

Kůrovcová kalamita likviduje naše lesy

Pohled na krajinu, na který jsme byli od malička zvyklí, se rychle mění. Mizí lesy a místo nich zejí holé paseky s hromadami vytěženého dříví, které už nikdo nechce kupovat. Z hustých stinných smrkových hájů nám nezůstává už ani polovina a odborníci upozorňují, že šíření kůrovcové kalamity nelze zastavit.

V minulém roce kůrovec zničil v českých lesích přibližně 30 milionů metrů krychlových dřeva a podle odhadů to letos nebude lepší. Stromy, které byly v uplynulých suchých sezónách oslabeny klimatickými extrémy, mají poškozené kořeny, chybí jim míza a neumí se masivním náletům dřevokazných brouků ubránit. Letos se naštěstí na většině území ČR špatné prognózy nenaplnily a množení kůrovce zbrzdily častější deště a celkově chladnější počasí. Zdravý smrk, který má dostatek půdní i vzdušné vlhkosti si dokáže vytvořit mízu, která mu velmi účinně pomáhá v obraně před dřevokazným broukem.

Královéhradecký kraj a Ministerstvo zemědělství ČR poskytují vlastníkům lesů dotace určené na zmírnění negativních dopadů kůrovcové kalamity. Obec Dolní Kalná v roce 2020 podala čtyři žádosti o dotace na ztráty z těžby uskutečněné v roce 2019 a obdržela celkem dotaci ve výši 398 049,- Kč.

Královéhradecký kraj podporuje vesnické prodejny

Královéhradecký kraj již druhým rokem finančně podporuje prodejny v malých obcích.

Vedení kraje má zájem udržet na vesnicích prodej základních potravin a smíšeného zboží, a proto v letošním roce vyhověl všem žadatelům o podporu a rozdělil mezi ně 3,2 milionu korun.

Bývalý hejtman Královéhradeckého kraje, PhDr. Jiří Štěpán při rozdělování dotací prohlásil: „Letos se o dotaci na podporu prodejen přihlásilo 76 žadatelů. Všichni splnili formální náležitosti a kritéria přijatelnosti a žádosti byly předloženy hodnotící komisi k projednání. V rámci první změny rozpočtu Královéhradeckého kraje jsme se rozhodli navýšit celkovou alokaci peněz na tento dotační program o 500 tisíc korun, čímž vyhováme všem žadatelům. Zachování prodejen v menších obcích je zásadní především pro starší spoluobčany, kteří by jinak byli v mnoha případech odkázáni na pomoc svého okolí. Těší mě proto rostoucí zájem ze strany obcí, které chtějí s krajskou pomocí udržet své prodejny v chodu. Díky této iniciativě přispějeme k tomu, abychom udrželi náš venkov živý.“

Originální dárky z Krkonoš pro vaše blízké

Podpořte jejich koupí krkonošské řemeslníky i informační centra.

Podzimní sychravé dny jsou ideálním časem, kdy začít přemýšlet o vánočních dárkách pro vaše blízké. I malé děti vědí, že tím nejkrásnějším dárkem, je dárek vyrobený ručně a ze srdce. Říkáte si, že nejste zruční ani kreativní, že to určitě nezvládnete? To ani nemusíte. Originální dárky z Krkonoš, s láskou ručně vyráběné, si můžete koupit. Potěšíte tak své blízké a zároveň podpoříte místní šikovné řemeslníky a výrobce.

Originální, šetrné k životnímu prostředí, vyrobené z místních surovin a tradiční technologií, to jsou výrobky vysoké kvality označené speciálním logem „Krkonoše – originální produkt®“. Tato značka zákazníkovi garantuje, že výrobky prošly přísným procesem certifikace a že skutečně pochází z Krkonoš. A z jakých originálních produktů z Krkonoš si můžete vybrat? Podívejte se na stránky www.regionalni-znacky.cz/krkonose, kde najdete všechny certifikované výrobky.

Pokud máte doma nebo mezi přáteli vášnivě čtenáře a milovníky Krkonoš, jistě vás nadchne bohatá nabídka knih o krkonošských boudách, významných osobnostech, těžkém a zajímavém životě horalů i historii krkonošských měst a obcí. A pro nejmenší čtenáře určitě vyberte některou z pohádkových knih Marie Kubátové.

Sběratele fotografií a obrázků starých i současných Krkonoš potěší nástěnné i stolní kalendáře pro rok 2021. Darovat můžete kalendáře s reprodukcemi fotek z celých Krkonoš nebo například z Rokytnice nad Jizerou, Vrchlabí Žacléře a dalších měst.

A kde si můžete všechny tyto dárky i jiné nakoupit? V krkonošských informačních centrech. Každé vám nabídne jedinečné výrobky a vždy s úsměvem vás rádi obslouží. Informační centra najdete ve Vrchlabí, Černém Dole, Harrachově, Horním Maršově, Peci pod Sněžkou, Hostinném, Janských Lázních, Jilemnici, Lánově, Malé Úpě, Rokytnici nad Jizerou, Strážném, Svobodě nad Úpou, Trutnově, Vítkovicích v Krkonoších, Vysokém nad Jizerou, Žacléři a Kořenově. Kontakt na informační centra najdete na stránkách www.krkonose.eu/turisticka-informacni-centra.

Krkonoše – svazek měst a obcí

Vítání občánků

V sobotu 19. září 2020 jsme přivítali do naší obce pět nových občánků. Byly mezi nimi čtyři holčičky Eliška Jiříčková, Žofie Čermáková, Rozálie Lepková a Tereza Horní, jediným zástupcem kluků byl Tom Brádlér.

Abychom nemuseli miminka vítat v rouškách, uspořádali jsme tuto akci pod lípou před obecním úřadem. Měli jsme štěstí, nepršelo a slunce prozářilo podzimní listí. Všem miminkům i jejich rodičům přejeme hodně lásky, zdraví a štěstí.

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE OBCE

▪ MŠ A ZŠ DOLNÍ KALNÁ

Zprávičky ze školy a školky

Dva měsíce volna velice rychle utekly a nový školní rok mohl začít. Během krátkého pobytu ve škole jsme 2. září přivítali 10 prvňáčků a zahájili celoroční projekt.

Tento školní rok navštěvuje naši školu celkem 46 žáků. K malé změně došlo ve družině, kam se po mateřské dovolené vrátila paní vychovatelka Bc. Vendula Najmanová.

Od 1. září čerpáme finance z projektu Šablony III, které jsou zaměřeny na zvýšení a zlepšení kvality výuky na naší škole. Finance z tohoto projektu jdou na platy školních asistentek a také se bude kupovat 10 nových počítačů.

První dny nového školního roku jsme dětem představily celoroční projekt s názvem „Kalenská Olympiáda“. Žáci se nejprve seznámili s pojmem „Olympiáda“. Ukázali jsme si i několik olym-

pijských sportů a významné české olympioniky. Dále následoval projektový den „Putování za olympijskou pochodní.“ Za krásného slunečného počasí jsme se vydali směrem na Slemeno hledat olympijskou pochodně. Během cesty žáci museli plnit několik olympijských disciplín - hod tenisovým míčkem, běh, lezení po čtyřech jako brouci a skok z místa. Za každou splněnou disciplínu žáci dostali indicii, která sloužila jako nápověda o místu, kde byla ukryta pochodně.

Další a zatím poslední projektový den se opět nesl v duchu olympiády – pro žáky jsme uspořádaly „Deštníkovou olympiádu“. Jak už z názvu vyplývá, hlavní roli tentokrát hrály deštníky. Žáci se utkali v disciplínách – hod deštníkem do dálky, hod míčku do deštníku, chytání kruhů na deštník, golf s deštníkem a nakonec překážkový běh přes deštníky.

Vzhledem k současné covidové situaci jsme z nařízení vlády ČR od 14. 10. opět přešli na distanční výuku. Díky finanční dotaci MŠMT jsme zakoupili nové počítače pro vyučující a mohli tak realizovat výuku on-line. Rodiče měli možnost se k tomuto způsobu výuky vyjádřit v dotazníku ještě před samotným spuštěním. Než došlo k prvnímu setkání žáků s učiteli, bylo zapotřebí mít někoho, kdo tomu rozumí a s technikou je kamarád. Naštěstí my jednoho takového „profíka“ máme. Je jím pan Žahourek, kterému velice děkujeme za veškerou instalaci a ochotu pomoci s tímto nelehkým úkolem. Bez něho bychom to dohromady nedali. Když bylo vše připravené, proběhla první zkouška spojení, která dopadla dobře. Díky tomu žáci mohli dostat rozvrh on-line hodin a se svými vyučujícími se pak setkávali při hodinách českého jazyka, matematiky, anglického jazyka, přírodovědy a vlastivědy. Pro žáky to jistě bylo příjemné zpestření distanční výuky a možnost setkat se přes počítač se svými spolužáky a paní učitelkou. Setkání sloužila nejen k výuce, ale i ke sdělování svých zážitků.

Po čtyřech týdnech distanční výuky se do lavic mohl vrátit 1. a 2. ročník. Jelikož jsme malotřídní škola a 2. ročník je spojený s 4. ročníkem, do školy přišli i čtvrtáci. Druhá vlna nástupu dětí do školy nastala 30. listopadu. Vzhledem k nařízeným opatřením, výuka probíhala v podobném režimu jako na jaře. Místo tělocviku v tělocvičně žáci chodili ven na procházky a o hudební výchově nemohli zpívat.

Veškeré plány, které jsme měli na podzim (kurz bruslení, bu-

benická dílna, divadlo, čerti, vánoční kavárna ...) nám COVID – 19 bohužel překazil. Situace nebyla příznivá pro děti, rodiče a ani učitele. Proto se těšíme na normální výuku, které jsme si dříve nedokázali dostatečně vážit.

Mateřská škola

BRAMBOROVÝ TÝDEN V MATEŘSKÉ ŠKOLE: Letos v říjnu jsme si pro děti z MŠ Dolní Kalné připravili pestrou škálu her a činností. V týdnu od 5. do 9. 10. 2020 začal pro třídu „Motýlků“ a „Ježečků“ tzv. „Bramborový týden“. Děti si vyzkoušely zajímavé činnosti. Cvičily například s bramborou, zahrály si na sběrače brambor, navlékaly bramborové korále, loupaly brambory škrabkou a strouhaly je na struhadle. Také jsme uspořádali „pytlové závody“, aby byla pořádná legrace. Další dny si děti zkusily vyrobit z brambor panáčky „strašidélky“, zvířátka a tiskátka, s kterými pak pomocí barev vyzdobily prostírání. Pak jsme se ještě naučili krásnou říkanku O bramboře a písničku „Bramborová“. A protože se nám týden chýlil ke konci a děti se opravdu snažily, ukuchtili jsme si za odměnu opravdové bramboráky. Někteří je možná jedli poprvé, ale určitě všem moc chutnaly. Celý týden se vydařil a děti si odnesly z něho spoustu nových poznatků i zážitků.

HALLOWEEN V MŠ – 5.11.: Nejprve jsme si s dětmi vysvětlili, co znamená svátek Halloween. Ukazovali obrázky, zdobili celou školu, vyprávěli příběhy, recitovali básně a zpívali písničky. Krásným závěrem byl Halloweenský karneval. Děti plnily různé soutěže na postřeh, paměť, jemnou motoriku, ale i to jak se spolupracuje v týmu. Na závěr dopoledne se ukázala statečnost všech dětí. Každý si vytáhl malou odměnu od našeho pavouka Sklípnička.

PROJEKT DOMESTOS: Naše školka se přihlásila do projektu „Domestos pro školku“, kde musíme plnit různé úkoly – myjeme se jako černá ruka, o dezinfekci, poslední úkol, který nás čeká, je výroba přesýpacích hodin.

V této těžké době je přece potřeba také myslet pozitivně. Děti z MŠ vyráběly vánoční dekoraci pro babičky a dědečky do domova důchodců v Nové Pace, aby pouhou maličkostí někoho potěšily. Na tomto místě bychom také chtěli moc poděkovat rodině Tran z Dolní Kalné za věnování roušek pro naši mateřskou školku. Poděkování též patří panu P. Kaislerovi, který je v případě potřeby ochoten pomoci s truhlářskými pracemi.

Školní jídelna děkuje panu Františku Petružálkovi z Čisté u Horek za věnování 2 beden krásných jablíček pro děti do balíčku na Mikuláše! Jelikož se blíží čas vánoční, přejeme vám všem, ať ho prožijete hlavně ve zdraví, spokojenosti a pohody.

Zaměstnankyně ZŠ a MŠ

Školní družina

Letos jsme si připravily pro děti ze ŠD celoroční hru s názvem „PIRÁTSKÉ DOBRODRUŽSTVÍ aneb cesta za pokladem“. Celý rok se bude „posádka“ plavit lodí po ostrovech. Každý měsíc navštíví jiný ostrov a splní různé úkoly a zdolá několik překážek. Po zdárném „proplutí“ všech deseti ostrovů bude děti v červnu čekat mapa s pokladem ukrytým v Kalenských lesích. Cestu k pokladu budou muset „piráti“ rozluštit dle indicí. Od září jsme se stihly seznámit s „posádkou“, pohybem na palubě, děti si vyrobily pirátské čepice, zazpívaly si pro radost pirátskou hymnu, zdolaly překážkovou dráhu a zkusily ochutnávku po slepu. Bohužel při plavbě na třetí ostrov („STRAŠIDELNÝ“) nám cestu zkrátila „lod“ kapitána KOROŇÁKA.“ Posádka i my kapitánky jsme se musely zavřít do svých kajut a čekat, co se bude dít dál. „Koroňák odplul“, ale nechal nám vzkaz: „POKRAČUJTE V PLAVBĚ, ALE S ROUŠKAMI NA ÚSTECH A ROZDĚLTE SE DO SKUPIN.“ Každá skupina se tedy musí přemístit na jiné plavidlo a plnit úkoly samostatně, což bude těžké ...

I když je to pro všechny nepříjemné, my to určitě vydržíme a ochráníme tak sebe i ostatní na lodi před zlým „kapitánem Koroňákem“. Chceme přece ve zdraví doplout do cíle!

*Za ŠD p. vychovatelky
Bc. Vendula Najmanová, Bc. Jana Koudelková*

ZE ŽIVOTA SPOLKŮ

■ IV. SKAUTSKÝ ODDÍL KALENKA

Poslední letošní číslo Kalenska se rodí v období nouzového stavu České republiky. Většina z nás tráví více času doma se svou rodinou. V době, kdy píší tyto řádky, je skautská činnost stejně jako na jaře podruhé v tomto roce pozastavena. Nescházíme se na pravidelných schůzkách, nerealizují se výlety, ani jiná setkání dětí či dospělých. Přinášíme pro vás na závěr roku alespoň krátké ohlédnutí, co se v Kalence u junáků v tomto ve všech ohledech nestandardním roce událo.

Na jaře jsme se ještě plni naděje a elánu pustili do skautování na dálku a připravili pro děti a vedoucí několikátý denní online hru zaměřenou na osobnostní rozvoj. Koncem května začalo docházet k uvolňování státních opatření a bylo možné v obci zrealizovat každoroční pochod na Sněžku a pouť. My jsme zopakovali tradiční občerstvení na Příčnicích a v Kalné, spojené s veřejnou sbírkou Domov pro Kalenku. V létě jsme téměř se všemi dětmi a vedoucími oddílu odjeli na týden do Transylvánie, kde nás hostil sám velký Drákula. Jak bylo možné vycestovat až do rumunských Karpat, vám prozradíme v samostatném článku. V září jsme společnou oddílovou šipkovanou a opékáním ve Slemenské roklí zahájili nový skautský rok, který jak rychle začal, tak i rychle skončil. Doufáme, že se situace brzy zlepší. Nad budoucími tradičními akcemi: Betlémským světýlkem a Tříkrálovou sbírkou visí otazníky. Uvidíme, jaká opatření na území republiky budou platit a snad se v nějaké podobě akce uskuteční.

Poslední rok nám dospělým, ale i dětem ukázal, jaké hodnoty jsou opravdu důležité. Do nového roku vám za celou Kalenku přeji pevné zdraví a možnost trávit čas společně s vašimi blízkými a rodinou.

Petra Pelikánová, vůdkyně oddílu

Jarní „koronavýzvy“ ve středisku Dobráček

I život skautského střediska byl zasažen jarní koronavirou pauzou. Skauti se nemohli scházet na pravidelných schůzkách v klubovně ani venku. Vedoucí dali hlavy dohromady a vymysleli takzvané „koronavýzvy“, aby byli s dětmi stále ve spojení. Každý týden od počátku dubna zasílali vedoucí dětem vždy dva různé úkoly a děti

tyto úkoly plnily. Výsledky svého snažení si děti zaznamenávaly nebo fotily a pak vedoucím zasílaly zpět ke kontrole a pobavení.

Výzvy nebyly vůbec jednoduché, byly zaměřeny na různá odvětví lidské činnosti. Děti vytvářely velikonoční výzdobu, zlepšovaly svou fyzickou zdatnost, otužovaly se, pomáhaly doma s různými domácími pracemi, pozorovaly hmyz v přírodě, hledaly informace o holocaustu, četly pověsti a příběhy, které také převyprávěly svým blízkým, běhaly na čas apod. Poslední výzvou bylo uspořádání oslavy k ukončení nouzového stavu a možnost opět se vidět se svými kamarády.

Odměnou za splnění alespoň poloviny výzev bylo získání střediskové nášivky. Z našeho střediska se těchto výzev zúčastnilo 60 skautů. Bohužel jsme v té době ještě netušili, že situace na podzim nebude lepší a budeme na společné schůzky a společně strávené chvíle opět čekat. Proto je mým velkým přáním to, abychom se mohli, co možná nejdříve opět ve zdraví setkat.

Sbírka Domov pro Kalenku

Letos se 3. a 4. července konal již pátý ročník veřejné sbírky Domov pro Kalenku.

Tradičně jsme nabízeli dobroty našich skautských maminek v pátek na Příčnicích během Nočního výstupu na Sněžku za východem slunce a v sobotu na návsi na Kalenské pouti. Z důvodu zpřísněných hygienických opatření, která způsobila koronavirová pandemie, jsme i my poupravili zavedený systém. Nebylo možné, aby s přípravou a prodejem mohly pomáhat děti, takže se do příprav o to víc vložili vedoucí. Těž jsme byli nuceni poupravit menu.

Zavedené zeleninové tortilly s kuřecím masem, ve kterých se nachází tepelně neupravená syrová zelenina, vystřídaly propečené tousty. Do poslední chvíle jsme nevěděli, jaká bude účast. Předpovědi počasí byly slibné a možná i to rozhodlo, že turisté do Kalné zavítali. Nakonec jsme po rozpečetění kasičky vložili na náš transparentní účet krásných 20 646 Kč a celkově slavíme po pěti letech sbírky prvních 100 000 Kč na účtu!

Abychom mohli oslovovat i sponzory a žádat o dotace na náš projekt, je potřeba změny územního plánu v Kalné. Ta je právě na spadnutí, takže je možné, že příští rok nás posune opět o kus dál.

Všem dobrovolníkům a přispěvatelům děkujeme.

Reportáž z týdenního wellness pobytu v hotelu Transylvania

Na letošní tábor jsme se přenesli do vzdálené Transylvánie, kde chtěl Hrabě Drákula oslavit 118. narozeniny své dcerky Mavis.

K této příležitosti se do hotelu, který postavil, sjeli příšery z celého světa. Zde se z nás stali chlupatí vlkodlaci, sešití Frankensteinovi a mumifikované mumie. Oslava měla probíhat v zajetých kolejích, ale co se nestalo! Do hotelu si to nakráčel člověk! Monstra se lidí velice bojí, a tak se Hrabě rozhodl Johnatana, tak se nás člověk jmenuje, zamaskovat, aby nevypukla panika. To však nebylo všechno! Během wellness procedur, Mavisiny návštěvy "lidské" vesnice (kterou zinscenoval Drákula) a příprav oslavy se Mavis s Johnatanem do sebe zamilovali. Drákula však věděl, že je lidská rasa nepřijme, a tak Johnatana pravdivou historkou o jeho milované Martě přesvědčil, aby hotel i Mavis opustil. Netušil však, jak silný "blesk" do Mavis a Johnatana sjel. Vše přiznal svým drahým obludám a po prvotním rozruchu se rozjela veliká pátrací akce, která skončila Johnatanovým nalezením. Všichni jsme se společně vrátili do hotelu, kde se konala nevídaná oslava a my se po ní vrátili do svých domovů. Doufáme, že se uvidíme na dalším táboře.

vedoucí z Kalenky

S
O
K
O
L

#RUCEMŽIJEME

PAMÁTNÝ DEN SOKOLSTVA 2020

■ TJ SOKOL DOLNÍ KALNÁ

Památný den sokolstva

Datum 8. října bylo zvoleno za Památný den sokolstva jako připomínka tragických událostí v roce 1941.

Tehdy byla výnosem zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha Česká obec sokolská rozpuštěna a její majetek úředně zabaven. Při tzv. „sokolské akci“, v noci ze 7. na 8. října 1941, gestapo zatkl, takřka naráz, všechny sokolské činovníky z ústředí, žup i větších jednot, kteří „ještě byli na svobodě“.

Byli mučeni, vězněni, deportováni do koncentračních táborů. Téměř 93 % vedoucích sokolských pracovníků se již na svá místa po skončení války nevrátilo.

Ke vzpomínce na padlé členy Sokola se již tradičně připojila i naše TJ Sokol Dolní Kalná. Kdo měl, vyzdobil v tento den svůj oděv kokardou a aktivně se díky počasí mohl do akce zapojit oddíl všestrannosti. Letos sice za zprísňených hygienických podmínek a po skupinách, ale o to s větším nadšením a chutí do práce, kdy si zejména přítomní dospělí uvědomovali, že to může být na dlouhou dobu poslední hromadná akce. A také byla.

Za doprovodu malé osvěty o významu památného dne si každý vyrobil z přírodních materiálů svou lodičku s vědomím, že „jedna

lodička za každou sokolskou duši, která neváhala obětovat svůj život za svobodu národa“. Základem byla kůra zajištěna starostou místní jednoty, Jiřím Drahoňovským, který se rád ujal i role kapitána a rád pomohl dotvořit plavidlo tak, aby mohlo být puštěno na opravdovou vodu. To byl pro děti zážitek největší. Všichni stavitelé si poté svou lodičku pustili po dolnokalenenském potoce a se zájmem sledovali jak a jestli odplouvá. Spuštěna byla také lodička se světýlkem, jako symbol Večera sokolských světél. Na závěr byla na sokolovně vyvěšena sokolská vlajka a zapálena svíčka u pomníku ve středu obce. Byl to fajn den. Děkujeme přítomným za tu pěknou atmosféru.

Za sokolský výbor, Hana Andělová

Sokol spolu v pohybu

Po nezvykle dlouhé pauze, kterou si vyžádala protiepidemická opatření, a navzdory nejistotě, kterou nám dnešní doba přináší, zahájila TJ Sokol Dolní Kalná cvičební sezónu 2020/21.

Sportovní sezóna v dolnokalenské sokolovně byla u příležitosti celostátní týdenní akce České obce sokolské SOKOL SPOLU V POHYBU odstartována v týdnu od 21. do 25. září 2020 v časech pravidelných sportovních aktivit. Během tohoto týdne Sokol již tradičně představuje své aktivity veřejnosti a návštěvníci mají možnost otestovat své dovednosti i vyzkoušet něco nového. Letos byla akce propojena s projektem Evropské komise s názvem Evropský týden sportu (EWOS). V roce 2019 jsme v rámci Sokola spolu v pohybu testovali zdatnost, pro letošní rok jsme měli připravené téma tradičních českých her. V našem podání to bylo skákání panáka, kde málokdo věděl, na co potřebuje ten kamínek, či školka. Právě školka s míčem, v našem případě o zeď, byla pro drtivou většinu dětí zcela neznámou hrou, zatímco dospělí se skvěle pobavili při oprašování vzpomínek z dětství. Pro velký úspěch si toto téma zopakujeme při některé z dalších příležitostí a rádi si připomeneme a zkusíme další z těch krásných a mnohdy již zapomenutých dětských her (skákací guma, kuličky, točení káčou, krvavé koleno, čáp ztratil čepičku...). Na prostranství před sokolovnou a školou si zejména děti vyzkoušely také stabilitu, zručnost a zdatnost na velkých balóněch, chůdách a koloběžkách.

V rámci tohoto prvního týdne se připravených aktivit zúčastnilo na 70 lidí, kteří se přišli bavit pohybem. Byli to senioři při zdravotním cvičením, byly to děti na oddíle všestrannosti či florbalu a byli to ostatní dospělí, kteří přišli na aerobic či florbal. Další týden přišlo cvičících ještě více. Za to jsme moc rádi. To je ta motivace pro všechny cvičitele a celý sokolský výbor v Dolní Kalné. Děláme to pro vás!

Rozjetou aktivní sportovní činnost nám po čase přerušila nepříznivá epidemiologická situace a další vládní opatření. Doufáme však, že to nebude na dlouho, a opět se v dolnokalenské tělocvičně, ale nejen tam, uvidíme.

Vy, kteří jste se do cvičebních hodiny zatím nezapojili a máte chuť to zkusit, načerpejte síly během další koronavirové pauzy a následně využijte nabídku pravidelných cvičení pro děti od pěti let až pro zdravotní cvičení pro dospělé a seniory, přijďte si zahrát florbal nebo volejbal. V záloze máme ještě další, nové sportovní aktivity, které se nám snad po skončení všech nouzových stavů a po uvolnění přísných zdravotních opatření podaří rozjet a přidat do rozvrhu cvičebních hodin.

Přijďte k nám, bavte se sportem a buďte s námi v pohybu!

*Za TJ Sokol Dolní Kalná
Hana Andělová*

■ FK DOLNÍ KALNÁ

Fotbalový podzim zůstal za očekáváním

Fotbalové soutěže byly na podzim zahájeny s určitými obavami, jestli se koronavirová situace nevrátí a sport nedostane opět červenou kartu.

Bohužel se tyto obavy v polovině října naplnily a rozhodnutím vlády se tomu tak stalo. Áčko stihlo odehrát v krajské 1.B třídě devět zápasů, ve kterých získalo pouhopouhých osm bodů. Začátek soutěže byl přímo katastrofální, prvních pět utkání prohrálo (se Skřivany doma 1:2, s Vrchlabím „B“ opět doma 0:1, v Nové Pace 4:2, s Kopidlmem doma 0:1 a v Jičíně s místní rezervou 3:0) a suverenně se krčilo na posledním místě tabulky. Až v šestém kole přišla první výhra, Pod Kaštany padla rezerva Dvora Králové 3:2. Následná prohra v Miletíně 4:2 však s mužstvem nezamávala a hned další týden si doma vyšláplo na vedoucí Železnici, kterou po nerozhodném výsledku 1:1 porazilo na penalty. V dalším kole přišly konečně první body ze soupeřova hřiště, vítězství 1:5 v Kobylčích bylo pro domácí ještě milosrdné. Pak byly soutěže bohužel přerušeny, paradoxně pro nás v době, kdy se nám začalo dařit. Do konce podzimu chyběla sehrát čtyři kola (Žacléř, Kocbeře, Staré Buky a Úpice), ta budou sehrána, pakliže to epidemická situace dovolí, před zahájením jarní části na umělých trávnicích (měli bychom začínat 6. března se Žacléřem), pak se pojedje nonstop až do konce června. Bude to velmi náročné, neboť ve stejné situaci se nachází i naše béčko (po nedohrané podzimní části skončilo s 11 body na 12. příčce z osmnácti mužstev), to zahajuje 7. března

na UMT ve Vrchlabí s Mostkem „B“ a poslední utkání odehraje rovněž až na konci června.

Hlavním cílem bude záchrana „A“ mužstva v krajské soutěži a udržet hráče u fotbalu, všeobecně spousta hráčů díky zákazu sportovat zpohodlněla a sportuje spíše pasivně na počítači. Nyní je tedy na programu neplánovaná pauza, v polovině ledna bychom chtěli zahájit zimní přípravu a v jejím rámci sehrát tři přípravná utkání. Na jaře nás čeká porce sedmnácti mistrovských utkání, uvidíme však, jaká bude realita. Svoji soutěž měla pozastavena i příprava, děti poté nemohly ani trénovat, v zápasech, které stihly odehrát, se jim sice nedařilo výsledkově, ale herně se stále zlepšují a důležité je, že to děti baví. Všem divákům děkujeme za přízeň, našim sponzorům pak děkujeme za podporu, všem přejeme do nového roku 2021 hlavně pevné zdraví a návrat do normálního života. Na jaře 2021 Pod Kaštany na viděnou.

Povedené oslavy zakončil nepovedený incident

V sobotu 5. září se konaly Pod Kaštany oslavy fotbalu, 90 let od založení a 60 let od znovuoobnovení kopané v Dolní Kalné.

Program byl velmi pestrý, vše zahájilo mistrovské utkání domácí mladší přípravy s Vítěznou. Svěřenci Radky Stránské sice v utkání vysoko prohráli, ale přítomným divákům zejména z řad rodičů ukázali, kde mají své fotbalové srdíčko. Následovalo utkání staré gardy s divizním ženským týmem TJ Čert Fénix a vše vyvrcholilo mistrovským utkáním 1.B třídy domácího áčka s Kopidlmem. K poslechu celé odpoledne a večer hrála Country kapela Náhoda z Pecky. Utkání staré gardy s ženami pískal bývalý ligový rozhodčí

Bývalý ligový rozhodčí Pavlín Jirků je neskutečný bavič.

Pavlín Jirků a ze svého „klaunovského“ šarmu nic nezapomněl, početné publikum se skvěle bavilo jeho kousky a aplaudovalo oběma týmům. Málokdy se na hřišti používalo video v podobě stažených trenek a holého zadku, nebo se přímo na ploše pomocí větvičky z kaštanu zjišťoval koronavirus. V hlavním utkání prohrálo domácí áčko s Kopidlmem 1:0, což někteří aktéři utkání díky neodpískané penaltě neunesli a rozhodčího polili při odchodu ze hřiště pivem. Vše pak mělo ještě následnou dohru v kabinách a poté při odjezdu rozhodčích a delegáta. Rozhodčím se utkání nepovedlo, což se může stát, rozhodně nebyl úmysl nás poškodit, ale chování krajského delegáta Marečka se vymykal slušnému chování a jeho arogance a vulgarity se vůbec neslučovaly s chováním fotbalového úředníka, který má zastupovat fotbalovou asociaci. Jeho chování bylo ostudou a hlavně spouštěcím mechanismem celých problémů. Následně celý případ řešila disciplinární komise, která

Oslavy po utkání s Vítěznou a rozhodčím Pavlínem Jirků.

však chování a lži rozhodčích a delegáta přikryla, byť se prokázalo, že asistent rozhodčího Klečka a delegát Mareček byli pod vlivem alkoholu, postavila se na jejich stranu a náš klub neúměrně potrestala. My jsme si byli pochybení vědomi, svoji chybu jsme přiznali, rozhodčím jsme uhradili vzniklou škodu na vozidle (sedačky polité pivem), ale takto přísný verdikt DCK jsme nečekali, neboť přeci jen se jedná o amatérskou úroveň a nikoho jsme „nezabili“.

Odvolali jsme se, ale výsledek odvolání je spíše výsměchem, odvolací komise sice určité tresty snížila, ale rovněž ona stojí za rozhodčími a delegátem. To je v době, kdy fotbalový taťka Roman Berbr sedí ve vazbě a provalilo se, jak důvěryhodnými osobami někteří rozhodčí a delegáti jsou, zarážející. Pokud z dvaceti obviněných a stíhaných lidí v českém fotbale je devatenáct buď rozhodčích, nebo delegátů, tak to o ledasčem svědčí.

Výkonný výbor FK Dolní Kalná

Stará garda a FK Dolní Kalná a tým žen TJ ČERT FENIX.

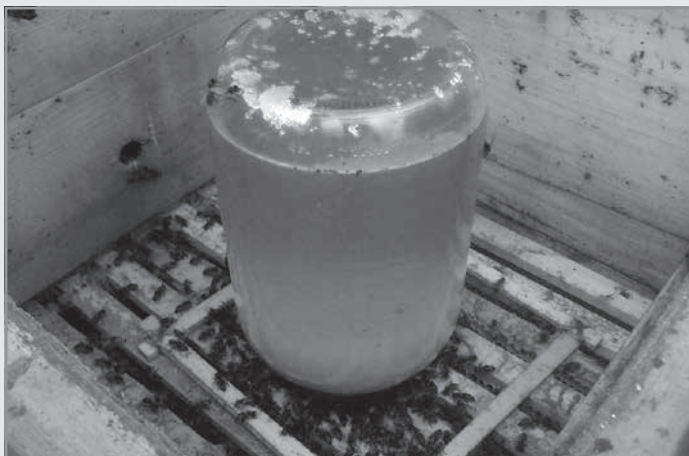
▪ VČELAŘI DOLNÍ KALNÁ

Rok ve včelím úlu

Včelařský rok není klasickým kalendářním rokem tak, jak ho známe. Nemá přesné datum, začíná s časovým posunem v době obilných žní, respektive na konci poslední hlavní snůšky. Zároveň má včelařský rok vícero období, které vychází z vývojového cyklu včel.

Podletí – období regenerace včelstev

Prvním obdobím je tzv. období regenerace, nazývané též podletí. Začíná po skončení poslední hlavní snůšky, což může být přibližně od poloviny července, v závislosti na místních podmínkách. Je spojené s posledním vytáčením medu, u nás většinou „lesního“, které je následováno přípravou včelstev na zimu a krmením. Z nedostatku snůšky se začíná objevovat slídění včel a loupeže u slabých včelstev. V tomto období včelař provádí úpravu úlového prostoru před zimou, kontroluje přítomnost matky a vyřazuje staré plásky. V úle se začíná líhnout první generace zimních (dlouhověkových) včel a včelař provádí první ošetření proti varroóze.

Dělnicím líhnoucím se na konci srpna či na podzim, říkáme dlouhověkové včely, protože přežívají celou zimu. Za svůj 6 – 8 měsíců trvající život vděčí kvalitní výživě a počtu včel pečujícím o larvičky.

Včelařský podzim a zima – vegetační klid

Z velké části je toto období bezplodové, což je ideální stav. Nastane-li teplý podzim a zima, plodování se prodlužuje, což snižuje účinnost podzimního ošetření proti varroóze. Včelstvo zimuje v zimním chumáči, v jehož středu je včelí matka. Chumáč se v průběhu období přesouvá prostorem úlu podle toho, jak spotřebovává zimní zásoby. Je třeba zajistit, aby včelstvo nebylo v tomto období rušeno.

Roztoč kleštík včelí (*Varroa destructor*) na včele.

PODZIM

Na začátku podzimu ještě včely něco málo nosí, ale obecně podzimem skončil čas hojnosti. Včely vychovávají poslední generaci včel, což budou tzv. zimní včely, které budou v úlu po celou zimu. Včelař v podzimu s úly ani včelstvy nic nedělá, snad s výjimkou povinného léčení.

Včely postupně přestávají plodit, likvidují trubce, a celkově se připravují na zimu. Při poklesu venkovní teploty pod deset stupňů Celsia se včely dělnice seskupí do těsného chumáče

okolo matky, která je nejdůležitější členkou včelstva. Tento chumáč se v průběhu zimy pozvolna stěhuje po plátech se zásobami, které dělnice nashromáždily během léta.

ZIMA

Mezi často zmiňované mýty patří i tvrzení, že včely přes zimu spí. Pravda je ale přesně opačná, včela totiž do spánku nikdy neupadá. Zimu přežívají včely semknuté do tzv. zimního chomáče. To je shluk včelích tělíček s matkou uprostřed, ve kterém včely udržují konstantní teplotu. Včely na okraji chomáče jsou vystaveny chladu, a tak se průběžně střídají s těmi uvnitř. Aby včely zimu přežily, celý chomáč se pomalu pohybuje po zásobách a postupně je spotřebovává. Pomalým trávením zásob a měnícím se uspořádáním chomáče včely udržují matku i při největších mrazích při teplotě od 20 do 30 stupňů Celsia. Přitom na povrchu chomáče neklesne teplota pod deset stupňů Celsia. Takto včely, pokud nejsou rušeny, vydrží až do prvních jarních proletů. V lednu nebo únoru bývají první slunečné dny, kdy se za poledne venkovní teplota vyšplhá přes deset stupňů Celsia. Včely toho využívají k takzvanému vyprášení a vyprázdnění výkalových váčků. Pozorný návštěvník včelařského stanoviště tak může být překvapen, že včely létají, přestože v přírodě není jediný květ. Spotřeba zásob se zdvojnásobí během ledna, kdy matka začne opět klást vajíčka a dělnice vychovávat nové včely. Ideální zima pro včely je krátká a mrazivá. V dlouhé, mírné zimě včely spotřebují více zásob, protože matka začne dříve plodit, aby na jaře měla náskok a první snůšku mohlo včelstvo využít na maximum. Zahálet by neměl ani včelař. V zimě by měl odebrat vše, co odpadlo na podložky ve dně úlů, z činnosti včel v období, kdy nelétají. Laboratorním rozbořením těchto zbytků, tzv. měli, pak zjistí, zda včely neohrožuje nebezpečná roztočová nákaza – varroáza.

Předjaří a jaro – období růstu

V březnu se příroda probouzí k životu a ožívat začínají i včely. Matka v teplém středu chomáče dělnic stále intenzivněji klade vajíčka na dna plástových buněk, které se uvolnily po spotřebovaných zásobách medu. Z vajíček se vyvinou larvy a z nich po zavíčkování buněk voskovou zátkou se přes stadium kukly po 21 dnech líhnou včely – dělnice.

Ty vytvoří letní generaci včel, která bude připravena k opylení ovocných stromů, volně kvetoucích rostlin a hospodářských plodin. Včelař by měl pomoci včelám se zajištěním vody pomocí napajedel. Může je po zimě také přikrmovat, aby urychlil rozvoj včelstev. Jakmile venkovní teplota stoupne nad deset stupňů

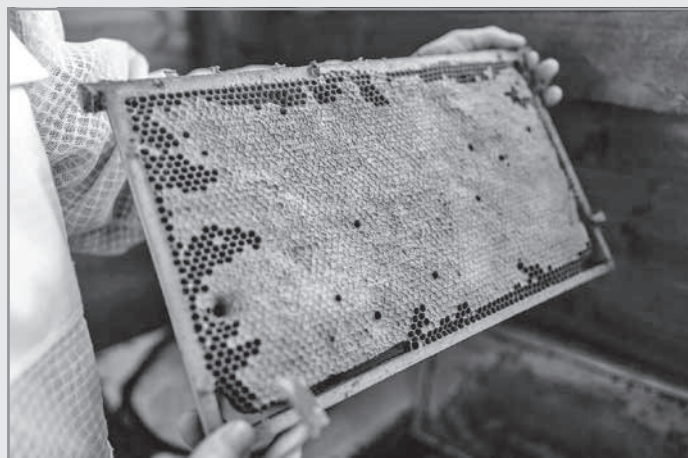
Celsia, začnou včely po zimě poprvé vylétat ven z úlů a vyprazňovat své výkalové váčky. Se stoupající průměrnou venkovní teplotou včely létají více a více. Mapují terén a vyhlíží první květy. Snůška začne s prvními bledulemi a sněženkami, ale teprve rozkvetlé jívky přinášejí včelám první vydatnou pastvu. Protože v tomto období včelstva vychovávají velké množství včelího plodu, potřebují nanosit hodně na bílkoviny bohatého pylu. Za první snůšky hromadně uhynou upracované zimní včely, ale nová generace je však již připravena.

První nektarová snůška přichází s rozkvetem stromů. Je-li dobré počasí, jsou ovocné stromy prvním zdrojem jarního květového medu, který včelař po jeho zahuštění včelami může začít odebírat. To jsme již v květnu a tedy na konci včelařského jara. Během května už se mohou objevit první roje a včelař tedy může zakládat nové oddělky ze včelstev. Do příštího roku z rojů a oddělků vychová nová mladá silná včelstva.

Léto – období reprodukce včelstev

Léto je obdobím druhé hlavní snůšky. Léto je právě to období, kdy včely odvedou nejvíc práce. Pořád někde něco kvete. Během začátku léta (červen, červenec) nanosí včely drtivou většinu zásob. Mšice a červci začínají na stromech tvořit medovici a rozkvétají lípy. Nastává období hlavní snůšky a následné medobraní. V létě bývá horko a včely musí ve větším množství donášet do úlů vodu z venku.

Neznalého pozorovatele často překvapí, že nejraději vyhledávají vodu z kaluží a hnojišť. To proto, že tato voda je bohatá na minerály. V tomto období se včelaři věnují chovu matek,

vytvářejí další oddělky, mění staré matky za mladé, provádějí protirotrová opatření a využívají zesíleného stavebního pudu včelstev k výstavbě nového včelího díla – plástů. Během srpna snůška pomalu končí a včely už jen paběrkují na medovici. Přichází podletí a včelí rok pomalu končí.

Letošní podzim přinesl masivní úhyny včelstev

Začíná se mluvit o tom, že úhyny včelstev nejsou zapříčiněny pouze infekcí včel kleštíkem včelím, ale jde spíše o souhrn vícera faktorů, které rok od roku začínají podstatně ovlivňovat kondici včelstev. Ta jsou oslabována ze všech stran, varroázou, postřiky otrávenou včelí pastvou, klimatickými změnami atd. Imunita včelstev je silně narušena a včelstva daleko snadněji podléhají virovým onemocněním, která vedou k jejich kolapsu.

I kalenští včelaři v letošním roce neubránili svá včelstva před hromadnými podzimními úhyny. Průběh včelařského roku byl poznamenán nepříznivě chladným počasím v době důležité jarní snůšky, kdy se včelstva rozvíjejí do plné síly a nedostatkem letní pastvy z medovice. To se projevilo nejen na menším množství medu, který mohli včelaři z úlů vytočit, ale hlavně nedostatkem potravy v době, kdy včelstva regenerují a krátkodobé letní včely má nahradit generace dlouhověkých včel. Ty tvoří včelstvo v zimním období, starají se o královnu a o novou generaci včel rodících se na předjaří. Pokud se zimní generace včel dostatečně nerozvine, například z důvodu hladovění, masivním napadením kleštíkem včelím a s tím souvisejícím rozvojem například virových onemocnění, včelstvo vyhyne. Tato situace nastává na podletí a začátkem podzimu. Včelař pak nachází prázdné úly bez včel, jakoby vymetené. Často se zásobními rámkami plnými medových i pylových zásob.

Kalenští včelaři letos na podzim přišli odhadem o třetinu včelstev a to i přes včasné a vydatné dokrmění a jejich několikeré ošetření proti varroáze na podletí. Zřejmě nás čeká

do budoucna těžký soupeř. Za situace, kdy díky klimatickým změnám přinášejícím posun rozvojových cyklů včel, nedosteku včelí pastvy způsobné chudnutím krajiny spojeným s jejím průmyslovým využitím a kalamitním hynutím lesů a neustupujícím onemocněním včelstev napadením varroázou, infekcemi virózy, hnilobou včelího plodu, včelím morem a noseou budou včelaři nuceni přehodnotit metody chovu včel, věnovat jejich pohodě a zdraví daleko více pozornosti a péče než doposud.

Příští roky pravděpodobně přinesou úbytek celkového počtu včel a včelařů a med bude čím dál větší vzácností. Stojíme na rozhraní zániku jedné z důležitých lidských dovedností jakou chov včel doposud je. Na život včel je navázána řada hospodářských oborů – zelinářství, ovocnářství, vinařství, sadařství, lesnictví ... Proto je důležité, abychom se všichni, nejen chovatelé včel a ti kdo včely potřebují pro své hospodaření, snažili ochránit krajinu před její zbytečnou devastací a chudnutím druhové pestrosti. Svět bez včel by byl opravdu velmi ponurý.

Medová jídla na Vánoce

Použití medu v kuchyni nemusí být omezeno pouze na různé medové pečivo. Med lze použít i při přípravě svátečních vánočních jídel z drůbeže, masa i ryb.

Kapr na medu

Potřebujete: 800 g filetů z kapra, sůl, hladkou mouku na poprášení, 100 g másla na restování, 100 g másla na omáčku, 100 g medu, 200 ml bílého vína, 2 stroužky česneku, mletý černý pepř, ½ citronu na dochucení, 50 g brusinek, výhonky řeřichy na dozdobení.

Na přílohu: 1 středně velkou dýni Hokaido, olivový olej, sůl, pepř, drcený kmín, bylinky (oregano, tymián, rozmarýn).

Postup: Filety kapra omyjeme, osušíme a kůži místy nařízneme. Osolíme je, poprášíme moukou a důkladně oklepeme. Vložíme je nejprve kůží dolů na pánvi s rozehřátým máslem a opečeme z obou stran dozlatova. Kapra přendáme na plech s pečicím papírem. Dopékáme v troubě přehřáté na 180 °C asi 8 – 10 minut.

Med smícháme s vínem a svaříme na poloviční množství. Poté zašleháme změklé máslo a prolisované oloupané stroužky česneku. Omáčku dochutíme pepřem a vymačkanou šťávou z citronu. Těsně před podáváním přidáme brusinky. Filety kapra podáváme přelité medovou omáčkou s brusinkami a dýňovými hranolkami. Dozdobit můžeme např. výhonky řeřichy. Omytou a vydlabanou dýni i se slupkou nakrájíme na menší půlměsíčky (velikostně odpovídající hranolkům). Hranolky dáme na plech vyložený pečicím papírem, zakápneme olivovým olejem, okořeníme a přidáme bylinky dle chuti a pečeme v troubě vyhřáté na 180°C cca 30-40 minut.

Kachna na medu a víně

Potřebujete: 1 kachnu, 100 g soli, 30 g pepře, hrst tymiánu, 2 špetky kmínu, 300 ml červeného vína, 200 ml vody, 100 g medu.

Postup: Kachnu osolíme tak, že sůl důkladně vetřeme do masa, okořeníme pepřem, tymiánem, kmínem a přelijeme medem. Vložíme do pekáče, podlijeme vínem, vodou a necháme přes noc odležet. Druhý den vložíme do trouby a 20 minut pečeme při 200°C odkryté, potom stáhneme teplotu na 165°C, přiklopíme a pod poklicí pečeme asi 2 hodiny. Podléváme vínem a vodou. Ke kachniče podáváme červené zelí a bramborové knedlíky

Bramborové knedlíky:

Suroviny: 400 g brambor (vařených ve slupce, nejlépe vařené den předem), 100 g hrubé mouky, 1 vejce, 2-3 stroužky česneku, 50 g uzeného špeku (orestujeme), hrst majoránky, sůl.

Postup: Brambory oloupeme, nastroháme na jemno a smícháme s moukou, vejčkem, (když je těsto příliš řídké, tak můžeme přidat mouku krupici) osolíme a přidáme zbylé suroviny. Vytvoříme 3-4 válečky stejně veliké a vložíme do vroucí vody. Vaříme 15-20 minut.

Červené zelí ke kachniče

Suroviny: malá hlávka červeného zelí, 100 g cibule, 200 g jablek, 50 g sušených švestek, 50 ml octa, 100 g cukru, 2 lžíce sádla, sůl.

Postup: Na sádle zpěníme cibuli, zelí a cukr, necháme zkaramelizovat, přidáme pokrájené švestky, vodu, ocet a necháme 20 minut dusit. Nakonec nastroháme jablka a dochutíme solí. Povaříme.

Jehněčí pečeně s medem a mandlemi

Potřebujete: 2 stroužky česneku, 5 lžic medu, 1 kg jehněčí kýty (vykostěné), sůl, pepř, 250 ml masového vývaru, 20 g mandlových lupínků, 4 lžíce zakysané krémové smetany

Postup: Troubu přehřejeme na 200 °C. Česnek oloupeme. Med ohřejeme a prolisujeme do něho česnek. Kýtu omyjeme a osušíme, osolíme, opepříme a potřeme ze všech stran 1/2 česnekového medu. Kýtu pak vložíme do pekáčku a pečeme v troubě asi 45 min. Pak přilijeme 2/3 vývaru a pečeme dalších 45 min. Kýtu potřeme trochou česnekového medu a posypeme mandlovými lupínky. Pečeme dál, dokud se mandle neupraží, a pak maso vyjmeme z trouby. Zbylý česnekový med vmícháme do vypečené šťávy a krátce povaříme. Zalijeme vývarem, osolíme, opepříme a vmícháme zakysanou smetanu. Pečení nakrájíme a podáváme s omáčkou. K jehněčí pečení podáváme brambory s rozmarýnem.

Vepřové na pivě a medu

Potřebujete: 300 ml černého silného piva, 100 ml tekutého medu, 250 g světlého přírodního cukru, 2 kg vepřové pečínky bez kosti, střík bílého vína, několik snítek petrželky, sůl a pepř na dochucení

Postup: Připravíme si marinádu. Pivo, med a cukr uved'te do varu a pak zlehka svařujte zhruba na polovinu objemu, až směs zesirupovatí. Nechte vychladnout. Troubu přehřejte na 200 °C. Maso osolte a opepřete, vložte do pekáče, přelijte marinádou a pečte dvacet minut. Pak teplotu snižte na 160 stupňů, maso vyjměte a potřete většinou marinády. Vraťte do trouby na dalších čtyřicet až padesát minut; mělo by být pěkně propečené, krásně lesklé a na povrchu zkaramelizované. Často ho potřete zbylou marinádou. Pokud by se vám zdálo, že se šťáva příliš připeká, můžete dolít trochou horké vody a pekáč během pečení pokrýt alobalem.

Propečené maso vyjměte a nechte odpočinout. Do pekáče vlijte ještě zbylou marinádu, zastříknete vínem (nebo vodou) a na sporáku vyvařte na hustou šťávu. Maso pak pokrájejte na tenké plátky a podávejte se smetanovou bramborovou kaší, hromádkou osmažené růžičkové kapusty, zakápnuté šťávou a ozdobené petrželkou.

Oprava fasády kostela je v polovině, financování je však čím dál složitější

Změna pohledu na kostel z hlavní silnice je těžko uvěřitelná. V posledních 10 letech probíhají na této dominantě obce rekonstrukce téměř bez přestávky a investice spolkly mnoho peněz, ale loňská a letošní oprava fasády je na pohled největší skok. Z Popelky se stává elegantní dáma. Oprava fasády je za druhou etapou a čekají nás ještě dvě další neméně náročné.

Předchozí šedou omítku dostal kostel na začátku 70. let. TA však již nyní byla v tak špatném stavu, že se odlupovala a ohrožovala bezprostřední okolí. Tehdy použitá technologie byla poplatná době, tehdejšímu poznání a dostupným materiálům. Brizolitová omítka s cementem na pískovci nevydržela kvůli malé prodyšnosti pro vodní páru ze zdiva. Situaci neusnadňuje, skladba zdiva, což je směs kamene, pálených cihel a především nekvalitního červeného pískovce. Před nynější opravou byly provedeny sondy a rozbory, jejímž výsledkem je speciální vápenná omítka a důsledné dodržování odpovídajících technologických postupů. Omítka by měla vydržet déle než ta předchozí, ale skladba zdiva bude vždy nepříznivým faktorem.

Opravy fasády byly zahájeny na hlavní kostelní věži v roce 2019. Práce provádí Stavební společnost Hostinné. Plechová střecha věže dostala tmavě šedou barvu, následovalo kompletní odstranění zbytků staré omítky, vyspravení zdiva, vápenný penetrační prostředek a nanesení hladkých a hrubých částí nové vápenné omítky. Náklady na loňské práce činily více než 1,4 mil. Kč.

V letošním roce se opravovala jižní strana kostela. Počasí přálo, lešení stálo už během brzkého jara. Přípravné práce probíhaly velmi rychle. Během léta se kvůli technologickým přestávkám a příliš teplému počasí práce na delší dobu zastavily. Takto získaný čas byl využit na natření oken a renovaci dřevěného misijního kříže. Misijní kříž je připevněn k venkovní stěně kostela od 30. let 20. století pro připomenutí konání tehdejší lidové misie. Velký dřevěný kříž vlastním nákladem opravila rodina Cermanových ze Zábaje, za což jim patří velký dík a uznání! Fasáda na jižní straně kostela byla dokončena v říjnu. Po rozebrání lešení a hlavně při sluníčku je pohled na novou fasádu ohromující.

V roce 2020 se proinvestovalo 1,1 mil. Kč. Finanční prostředky byly získány a složeny z několika zdrojů. Dotace z Ministerstva kultury – havarijního programu činila 405 000 Kč. Příspěvek z dotačního programu na obnovu památkového fondu na území Královéhradeckého kraje byl 344 000 Kč. Obec Dolní Kalná poskytla 300 000 Kč. Obec Horní Kalná podpořila akci 50 000 Kč. Biskupství a farnost se podílely téměř 60 000 Kč. Výtěžky z koncertů a dary od občanů a firem činily 61 333 Kč. Všem dárcům patří upřímný dík a obdiv! Zásadní měrou se o úspěšný postup rekonstrukce přičinili vikariátní stavební technik Ing. Jiří Vágnér, pracovníce památkové péče a starostka naší obce Jaroslava Vanclová. I těm patří obrovský vděk.

Další 2 etapy opravy fasády jsou nyní naplánovány pokračovat.

čováním na presbytáři a sakristii v roce 2021 s předpokladem ukončení na severní straně v roce 2022. V příštím roce je nutné v rámci prací na omítkách dokončit vnitřní vyzdívku podokapní římsy a zrenovovat věžičku nad presbytářem. Zbývající stavební práce jsou rozpočtovány na bezmála 2,5 milionu Kč. Vedení obce a církve nyní intenzivně pracují na nových žádostech o dotace pro financování těchto oprav. U dotací z kraje a ministerstva kultury mohou obvyklou výši podpory, na kterou jsme zvyklí z minulých let ohrozit hubenější veřejné rozpočty vlivem pandemie koronaviru a vládních „daňových balíčků“. Pokud se nepodaří získat dostatek prostředků, bude nutné rozložit práce do menších etap, do více let.

Vyzýváme proto všechny hodně i málo věřící, nebo zcela nevěřící, osoby fyzické, právnické, firmy, družstva, organizace, skupiny, jednotlivce, rodáky, patrioty – prostě všechny, kterým leží na srdci osud místní nejvýznamnější památky, dominanty tohoto údolí, krásného dědictví předků a vizitky naší doby budoucím generacím, aby zvažili finanční pomoc. Dary i drobné příspěvky lze poslat na účet Obce číslo 125163954/0300, případně složit hotově na obecním úřadě, kde zároveň dárci obdrží potvrzení o daru pro daňové účely. Veškeré takto poskytnuté peníze jsou vždy prokazatelně investovány výhradně na opravy místního kostela. Doklady ochotně dárcům vystaví pracovnice obecního úřadu.

Kostel byl a je – když si vypůjčím slova jednoho současného českého faráře – nejenom symbolem víry, ale také vzdělanosti, kultury a místem, kde se lidé učí nedostatkovým základním dovednostem, jako je respekt, úcta, slušnost, altruismus, odpuštění, pokora, radostné soužití a vytváření pokoje. Bude jen dobře, když

nastupující generace a po ní další dostanou možnost si uvědomit, jak moc jsme byli ochotni ukrojit si z vlastního a věnovat to ve prospěch ušlechtilých hodnot.

Tomáš Novák

Projekt „Dolní Kalná, kostel sv. Václava – Obnova omítky na fasádě“ je spolufinancován z dotačního programu na obnovu památkového fondu na území Královéhradeckého kraje 2020 a z Ministerstva kultury ČR - havarijního programu 2020.

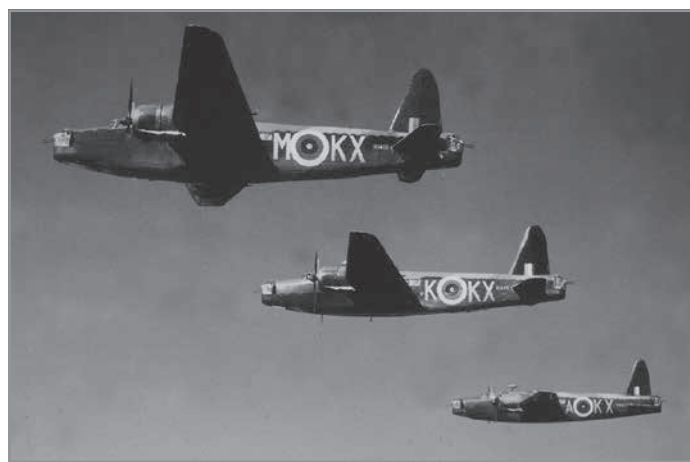
Příběh dolnokalenského občana hrdiny p. Josefa Mohra

V roce 1932 maturoval Josef Mohr na Státní vyšší průmyslové škole v Praze. Poté 1. 10. 1932 nastoupil prezenční službu a byl zařazen do Školy důstojníků letectva v záloze - čtyř techniků v Prostějově. K 15. 6. 1933 následovalo jeho přidělení k Leteckému pluku 3 "M.R.Štefánika," k 39. letce v Piešťanech. K 1. 4. 1934 byl přeložen do I. zálohy a pracoval jako technický úředník v továrně Letov v Praze. Jeho rodiče se mezi tím přestěhovali z Velkých Hamrů do Dolní Kalné.

8. 1. 1935 byl jmenován podporučíkem letectva v záloze a o dva roky poté nastoupil do VLU Prostějov do kurzu pro pozorovatele letectva, který ukončil 7. 5. 1937. K 1. 6. 1937 byl jmenován pozorovatelem letcem. Koncem července 1937 byl přidělen k Leteckému pluku 3 "M.R.Štefánika," k 15. letce ve Vajnorech (od listopadu v Žilině) a k 1. 12. 1937 byl povýšen na poručíka letectva v záloze. Mobilizace v září 1938 se zúčastnil právě u 15. letky, u které setrval až do 15. 3. 1939. Poté se vrátil ze Slovenska do Prahy, kde pracoval v továrně Avia.

Do zahraničního odboje odešel z Dolní Kalné přes Moravu do polského Krakova. Koncem července 1939 odplul z Gdyně

do francouzského Calais, a odtud odjel přes Paříž do St. Cyr, kde vyčkával na vyřízení žádosti o vstup do Cizinecké legie. Začátkem října 1939 byl přemístěn do výcvikového střediska bombardovacího letectva na Base Aérienne Tours. 19. 6. 1940 odplul z Port Verdnes v čs. transportu do afrického Oranu, vlakem pokračoval do Casablanky, lodí do Gibraltaru a ve spojeneckém konvoji připlul 12. 7. 1940 do anglického Liverpoolu. Po krátkém pobytu v Cholmondeley Park odjel do čs. depotu v Cosfordu, odtud byl 29. 7. 1940 přemístěn k 311. čs. bombardovací peruti v Honingtonu. 2. 8. 1940 byl přijat do RAF VR jako P/O a zařazen jako Navigátor B. Koncem srpna byl zařazen do operačního výcviku u 11 OTU Basingbourne a 6. 9. 1940 se vrátil zpět k 311. čs. bombardovací peruti, u které ještě absolvoval další operační výcvik u OTF. Svůj 1. operační let zahájil náletem na Hamm. Následně se zúčastnil dalších leteckých misí, byl povýšen na nadporučíka letectva a do britské hodnosti F/O. Osudným se mu stal nálet na přístav ve Wilhelmshavenu 28. 12. 1941.

Vickers Wellington byl britský střední dvoumotorový bombardér.

Při návratu musel bombardér Wellington Mk. IC T 2553 (KX-B) kapitána Sgt. Aloise Šišky nouzově přistát v Severním moři, přičemž zahynul zadní střelec Sgt. Rudolf Skalický. Zbýlých 5 členů osádky se dostalo do záchraného člunu dinghy. Na něm 21. 1942 zemřeli vysílením v mrazivém počasí bez jídla a pití druhý pilot Sgt. Josef Tománek a navigátor F/O nadporučík letectva Josef Mohr. Po šesti dnech strávených ve člunu dosáhli tři přeživší čs. letci holandského pobřeží asi 10 km severně od města Alkmaar. První pilot Sgt. Alois Šiška, radiotelegrafista F/O Josef Ščerba a přední střelec Stg. Pavel Svoboda padli do zajetí a válku přežili. Nadporučík letectva Josef Mohr byl pohřben na hřbitově v holandském Bergenu.

V naší obci na domě čp. 171 a na místní sokolovně ve Velkých Hamrech tohoto válečného hrdinu připomínají pamětní desky. Dne 17. 11. 2012 byl v nizozemském Pettenu členům posádky Wellingtonu kapitána Aloise Šišky od 311. čs. bombardovací peruti RAF odhalen památník, aby tak natrvalo připomínal jejich hrdinské činy.

Za svoji válečnou službu byl Josef Mohr vyznamenán třikrát Čs. válečným křížem 1939, Čs. medailí Za chrabrost, Čs. medailí Za zásluhy 1. stupně a Čs. vojenskou pamětní medailí se štítky F a VB. Dále získal nárok na udělení britských vyznamenání The 1939 - 45 Star, Air Crew Europe Star a War Medal.

Článek z dokumentu RAF č. 82622 volně zpracoval Petr Navrátil st., listopad 2020

